

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

ANY XII

REUS, DIJOUS 29 DE MARÇ 1917

NÚM. 74

RETALLS I COMENTARIS

L'Associació Catalana d'Estudiants, el benèfici agrupament dels escolars de Catalunya que fins suara havia actuat solsament com entitat cultural, acaba de declarar-se francament nacionista.

I a l'abreujar aquesta idealitat, ha volgut fer-ho incorporant-se decididament en les més avançades fileres del nostre moviment patriòtic.

Així li hem vist fer una crida a les joventuts i particularment als estudiants, per tal de, unificant els esforços de tots els qui volen veure una Catalunya àrida suprema dels seus destins, empêndre's una intensa campanya d'affirmació nacionalista en els actuals moments en què, amb tornaveu de canonades, les nacionalitats opreses vindiquen llurs drets a viure la plenitud de vida dels pobles llures.

El clam ha obtingut resposta. La seu prestigiosa de l'esmentat escolar, tornant per la llibertat de la Patria, ha tingut el do d'aplegar les Joventuts de tots els partits catalanistes. I hem vist agrupar-se, entorn l'Associació Catalana d'Estudiants, el Centre Autonomista de Dependents, les Joventuts de l'antiga U. F. N. R., les del Bloc, les de la Lliga i les de la Unió Catalanista, i, tots plegats, llençar-se a la lluita per tal de fer prevaldre davant el món els drets dels catalans a manifestar-nos amb la personalitat nacional que'ns pertoca.

Nosaltres celebrem aquesta campanya de les joventuts unificades que's feia ja imprescindible. I celebrem també que

precisament els estudiants hagin dit la paraula que les ha fet unir. Ara sí que el moviment nacionalista és completament incorporat els escolars que eren l'única estament que hi mancava.

Ara si que el món sabrà com, per davant les petites dels partits, sura alterosa la voluntat unànim dels catalans de fer lliure la Patria.

A nosaltres aquest esplet de vida nova ens commou pregonament. Per xo el saludem sadollats d'una gran fe.

Ens arriba lanova de que el ministre de la Guerra intervindrà activament en l'afir d'un general que fou gosat en una sessió acadèmica d'emetre determinats conceptes aproposit de política internacional i de la qüestió marroquina.

Precisament no fa gaire temps ha finit en la revista «Espanya» una curiosíssima i original polèmica sobre la tesi actualíssima de la llibertat d'exposició entre l'estament militar.

No ja des del punt jurídic patriòtic és solament interessant aquest problema, sinó que va ligat estretament amb ell un aspecte substancial de la sobiranía de l'Estat.

Com els redactors de la intelligent publicació madrilenya, el comentarista creu que els militars conceptuats llògicament com un orgue nacional, no poden en cap manera sustentar teories que afectin a la esfera política de govern.

Aquest general que en una academia ha sigut gosat de parlar d'afers internacionals, s'endurà de moment la impulsiva i sentimental admiració de la democracia humil... Es bell i romàntic potser aquest gest, però fa molt bé el ministre de la guerra en posar-li el comentari penal que correspongui.

regat reconegudes mentalitats del nostre país.

En la conferència què En Cambó va donar al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Industria, va parlar dels resultats fecundes que per l'Agremiació industrial havia conseguit la ciutat de Terrassa. Les corporacions econòmiques d'aquella importantíssima població, han convidat an En Cambó a donar una conferència sobre l'Agremiació industrial i la llei de protecció a les existents, aprofitant la ocasió per a demostrar al leader nacionalista i a l'eminent economista, senador per Barcelona, don Lluís Sédó, l'agraïment per les seves iniciatives en matèries econòmiques i la seva actuació en les tasques parlamentaries.

A tal efecte, el mateix dia de la conferència, que serà el prop-vinent diumenge, dia primer d'abril, se celebrarà a Terrassa un àpet en honor dels senyors Cambó i Sédó.

Han estat invitades a l'acte les corporacions econòmiques de Catalunya i hi assistirà també alguns altres senadors i diputats catalans.

A Terrassa ha despertat gran expectació aquesta festa.

LA GUERRA

EL CURS DE LES OPERACIONS

En el Treni, les accions d'artilleria es fan més intenses en el vall de Lagarina, i lo mateix en la part superior del vall de Travignolo (Aviçió) i en el Carso.

En el front rus la situació és estacionaria.

El nou generalissim rus, Alexieff, ha comunicat que fa poc temps ha aparegut una gran massa de tropes alemanyes en el front de Riga, i que creu possible una ofensiva amb el fi d'amenaçar a Petrograt.

Els partides de Londres i París diuen que els alemanys continuen resistint a l'oest de Cambrai, i a Sant Quintí i La Fére. No obstant, els aliats realitzen constants progresos: els anglesos han entrat a Lachicourt, al nord del camí de Bapaume a Cambrai, i els francesos han ocupat Folembray, i el sot al nord de Soissons, i han avançat en la regió de Vregnay.

Informació

A conseqüència d'una ordre governativa rebuda a darrera hora, quan ja teníem composta i tirada la primera plana, hem tingut de retirar alguns originals, lo qual ens impossibilita de donar, avui, el nombre sencer com de ordinari.

Freqüem a nostres abonats que, tenint en compte les circumstancies que atravessem, ens perdonin aquesta deficiència.

S'ha fixat el dia 4 d'abril com a definitiu per a la celebració del festival a benefici dels legionaris espanyols.

La comissió organitzadora ha tingut en compte tots els detalls que podien contribuir a l'èxit de la festa. I ho serà un èxit, a jutjar pels elements que hi pendrà part i per l'interès que des d'un principi ha despertat tant simpàtica idea.

Era precis, indispensable, que nostra ciutat aportés el seu esforç an aquesta corrent de simpatia, gratitud i admiració que d'arreu d'Espanya sorgeix a favor dels nostres germans, que no han dubitat en fer l'heròic sacrifici de la vida per a lluitar al servei del dret i la justícia mundials.

Bé mereixen aquesta prova de gratitud els que tant alt col-loquen el nom de la patria.

Nosaltres creiem que els esforços de la comissió seran coronats per l'èxit més falaguer. I ho creiem perquè tenim fe en el nostre poble, que sempre s'ha mostrat generós quan d'alguna causa justa i humanitària es tracta.

A mida que anem adquirint detalls els comunicarem als nostres llegidors.

Aquesta nit tindrà lloc en el Teatre del Centre de Lectura l'anunciada funció d'abono, posant-se en escena la divertida comèdia en tres actes original de don A. Ferrer Codina «Tenorios!».

Ha sigut nomenat inspector de primera ensenyança de Tarragona don Ricard Luna.

En els antics murs de l'església en construcció de Montroig, han sigut descobertes quatre caixes de pólvora, projectils i paquets de pistons. Se creu que dit material de guerra degué ocultar-se durant la guerra de la independència, doncs aquelles parets encara per acabar començaren a edificar-se en 1801.

La funció que aquesta nit se celebrarà en el Teatre Fortuny serà a benefici de la nostra simpàtica paisana senyoreta Na Mercé Salas, primera tiple de la companyia de sarçuela i opereta que tan bona campanya ha realitzat en aquell coliseu.

El programa d'aquesta funció d'ho-

nor a la senyoreta Salas estarà compost de la comèdia lírica en un acte de Fernández de la Puente i Allen-Perkins, música del mestre Chapí, «Ninón»; de l'estrena del sainet de costums madrilenys, també en un acte, original d'Arribes i música del mestre Nieto, «El chico de las peñuelas o no hay mal como el de la envidia»; i la sarçuela en un acte de López Marín, música del mestre Rossini, «En Sevilla está el amor».

Donades les simpaties que ha sapgit captar-se la senyoreta Salas i el fet de tractar-se d'una paisana, pot assegurar-se que avui nostre primer coliseu es veurà somament concorregut.

Pels dependents de l'autoritat han sigut expulsades dues caravanes de gitans, que s'havien aposentat a la carretera de Sant Ramon, tocant a les parets de Reus.

Ha sigut concedida una pròrroga de sis mesos per a la terminació de les obres, a don Isidro Banús Queralt, contractista del troc primer de la carretera d'Alcolea del Pinar a Tarragona a Prades.

Tenim referències de que uns quants entusiastes de l'art de Talia tracten de constituir una companyia d'aficionats per donar varies funcions en el teatre del Centre de Lectura.

El dissapte de glòria, dia 7 d'abril pròxim, s'inaugurarà la temporada de primavera en el Teatre del Liceu de Barcelona, amb una companyia d'òpera italiana dirigida pels mestres Padovani i Sabater.

Una comissió d'exportadors de vins d'aquesta ciutat i de la veïna, han visitat al governador civil de la província per a pregari-li s'interessés del Govern procuri saber urgentment si la prohibició d'importar a França és temporal, per a resoldre dificultats dels transports, o és verdadera prohibició.

Al mateix temps, tenint notícies que's fan excepcions amb respecte a alguns articles, averiguar si el vi hi està comès.

En cas negatiu, interessar que pugui continuar-se l'importació a França del vi.

I per últim, com el port de Cetze és de trànsit per als vins destinats a Suïça, que el Govern espanyol recabi del de França la no prohibició de dit trànsit.

El senyor Ayala, complacent i amb gust, trasmeté telegràficament la petició dels exportadors de vins, per creure-ho de justícia i d'absoluta necessitat.

Per avui el concorregut cinematogràfic Sala Reus, anuncia un esplèndit programa, el qual es projectarà en la sessió de moda de la tarda i en les acostumades de la nit.

El Diari Oficial del ministeri de la guerra publica una nova ral·li ordre circular, concedint indult als que han canviat de residència sense la oportuna autorització, indultant-los també de les multes que havien d'abonar.

Els que's trobin a Espanya i possessions de l'Africa, podrán acollir-se a aquests beneficis dintre tres mesos i d'aquí a sis mesos els que resideixin a l'estrange.

Els guardes municipals han detingut a quatre joves dels quals se sospita pugui tindre participació en les sustraccions de sacs buits afectuades en alguns magatzems d'aquesta ciutat.

En l'Audiència provincial se vegé ans d'ahir una causa contra un matrimoni d'aquesta ciutat, per haver-se trobat en son domicili, en un registre que s'hi practica, varis bulots de tabac de contrabandol, valorat en 1.124 pesetes.

L'advocat de l'Estat retirà l'accusació per lo que respecta a la muller, i per al marit demanà la pena de 5.620 pesetes de multa i les costes.

La defensa sollicità l'absolució del seu patrocinat.

S'assegura que prompte serà un fet l'instal·lació d'una línia telefònica unida a la Interurbana en el veï i important poble de Cambrils.

Amb arreglo a les disposicions vigents a partir del dia 31 de l'actual queden prohibides les operacions d'embutits i aecinat de les carn de tocino fins al dia primer de novembre.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Extraordinaria funció per a avui.—Benefici de la primera actriu Na Mercé Salas.—Les sarçuelas en un acte «Ninón», «El chico de las peñuelas o no hay mal como el de la envidia» i «En Sevilla está el amor».

Teatre del Centre de Lectura

Extraordinaria funció per a avui.—La comèdia en tres actes «Tenorios!».

Sala Reus

Grans sessions de Cine per a avui.

TELEGRAMES

Madrid 22.

GARANTIES SOSPSES

Alguns periòdics de Madrid asseguren que avui se farà pública la suspensió de garanties.

Aquesta determinació del Govern respon sens dubte als acords presos ahir en la Casa del Poble, que la censura impedeix coneixer.

INDULTS A AUSTRIA

El rei ha rebut un telegrama de l'emperador d'Austria-Hongria comunicant-li que, accedit a sos desitjos, ha concedit indult a 16 condemnats a mort.

EL GENERAL

Malgrat lo que's digué anit, el governador militar de Càdiz, general Primo de Rivera, no s'ha posat encara en camí per a Madrid per a atendre el cridament del ministre de la Guerra, puig està malalt.

S'assegura que'l acord de cridar a dit general com conseqüència del discurs que pronuncià en la Acadèmia Hispano-Amèrica de Càdiz fou pres pel Govern en el Consell de ministres celebrat el dilluns.

Se diu qu'el general Primo de Rivera serà rellevat del càrrec que ara desempenya i que serà arrestat.

INCOMUNICACIÓ AMB MADRID

Barcelona.—Han quedat sospeses per ordre governativa les conferències telefòniques amb Madrid.

DOS VAIXELLS TORPEDEJATS.

Corunya, 28.—Al port de Serieflo ha arribat una llanxa conduint 22 naufrags, un d'ells mort a conseqüència del flet. Els demés estaven extenuadissims. Han sigut auxiliats sollicitat.

Procedeixen els naufrags de dos vaixells anglesos que foren torpejats.

S'ignora el parader d'altres cinc llanxes plenes de passatgers i tripulants.

IMP. SANJUÁN HERMANOS-REUS

EI CAS MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitòries constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de **TOS** i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguint la fadiga que oprimeix i dificulta la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPS.

FARMACIA SERRA

Nova lámpara estrangera

Lámpara Nitrógen

Dispot 1/2 Watt

Gran potència lluminosa : Consum veritat : Duració sens rival

DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS D'ELECTRICITAT i A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i depositari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, **CARME, n.º 35** (prop de les Ramblas). — BARCELONA

Representant en aquesta província **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Elies, 2, 2.º, 1.ª. — REUS

((Bar Americano))

Arraval de Robuster, núm. 26.

ES EL BAR PREDILECTE
DEL PÚBLIC

CAFÉ PAMPA

EL MÉS AGRADABLE I DIGESTIU

LICORS DE TOTES CLASSES

ESMERAT SERVEI

MAGÍ SOLER
REUS

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegista, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en càpses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes,
UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que **REFÀ** el cos rendit per l'anèmia; remineralitzà la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles personnes convalescents de hagues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

Arraval de Santa Agna, número 80

REUS**DROGUERIA**

de H. MARINÉ

Plassa de Prim REUS

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

DISPONIBLE

Claudi Borrás

DENTISTA

Fàbrica de gorres de Joan Rius

La Violeta

Fàbrica de gorres de Joan Rius

Galanes, 13 REUS

TINTORERIA de

MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS

Dr. Pere Barrufet

CONSULTA DE 3 a 5

SANT JOAN, 10, 1.º REUS

DISPONIBLE

Arraval de Santa Agna, número 80

Sabó GARAGOL

El millor per a rentar roba

50 CÉNTIMS PASTILLA

VENDA:

MACÍ MARTÍ, 1.º, 2.º, 4.º

MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32

ANTON PORQUERAS, Font, 1

DANIEL BARRULL, Estrella, 2

SEBASTIÀ PAMIES, Sòl, 13

ANGEL OFICIAL, plaça del Rei

PERE MARTÍ, Raseta de Sales, 12

JOAQUÍN LLORENS, Plaça Castell.

NON PLUS ULTRA

Trajes a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajes per a nous

Portal de Jesús, 1.º — REUS

DISPONIBLE

Manuel Parisi

Carrer Jesús, 1.º — REUS

Venda d'Espardenyes

DE TOTES CLASSES

Manuel Parisi

Carrer Jesús, 1.º — REUS

Sabateria de Pere Roig

BARATURA i SOLIDESMA

ARRÀVAL STA. AGNA, 28 REUS

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÈS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRÀVAL ALT DE JESÚS REUS

DISPONIBLE

Esteve Massagué

COMISSIÓ i REPRESENTACIÓNS

SANT LLORENS, 8, 3.º REUS

DISPONIBLE

Esteve Massagué

COMISSIÓ i REPRESENTACIÓNS

SANT LLORENS, 8, 3.º REUS